

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Tore Haugen
Miljøvernavdeling

Innvalgstelefon
73 19 92 00

Vår dato
18.05.2012
Deres dato

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2010/4540-461.3
Deres ref.

Slakthuset Eidsmo Dullum AS

7228 KVÅL

Slakthuset Eidsmo Dullum AS - vedtak om utslippstillatelse for drift av slakteanlegg i Melhus kommune

Slakthuset Eidsmo Dullum AS gis tillatelse til fortsatt utslipp av rensset avløpsvann. Tillatelsen gjelder fram til avløpet overføres Høvringen renseanlegg og senest fram til 31.12.2014. Ved utsettelse på denne overføringen må det påregnes strengere renssetiltak og /eller overvåking i resipient.

Vi viser til søknad fra bedriften av 01.08.2011.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har gjennomgått søknaden og gir i medhold av forurensningsloven § 11 og § 16 Slakthuset Eidsmo Dullum AS utslippstillatelse for slakting. Tillatelsen omfatter slakting av inntil 4.500 tonn storfe og 250 tonn småfe hvert år. Tillatelsen forutsetter at området er regulert til formålet og at det er innhentet andre nødvendige tillatelser for virksomheten.

Det er satt visse begrensninger i tillatelsen. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og forutsetter at alle nødvendige renseinstallasjoner er etablert og satt i drift før det starter produksjon på anlegget (silanlegget er gitt frist til 01.10.12).

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til Klif's hjemmesider på internett, www.Klif.no.

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern-avdeling
Telefon	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00
Telefaks	73 19 91 01	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 91 01	73 19 91 01
E-post:	postmottak@fmst.no	Internett: www.fylkesmannen.no/st		Organisasjonsnummer: 974764350		

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Endringer

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen etter kriteriene i forurensningsloven § 18. Krav om endring kan stilles fra både forurensningsmyndighetene og bedriften. *Bl.a. kan endrede krav til kommunale avløpsanlegg medføre nye krav til bedriften.*

Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en tilstrekkelig utredning av de forhold som saken gjelder. Eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

Tillatelsen kan tilbakekalles eller endres 10 år etter dette vedtak, jfr. forurensningsloven § 18.

Saksfremstilling og begrunnelse

Bakgrunn

Bedriften har en gammel utslippstillatelse (fra 1975). Det er behov for å oppdatere denne med dagens krav til utslipp og avfallsbehandling.

Bedriften har derfor sendt inn søknad om nye utslippstillatelse til Fylkesmannen.

Produksjonsforhold og miljøvirkninger

Bedriften søker samtidig om økt produksjonsramme. Det søkes om å øke slaktemengden fra 200 til 250 tonn småfe hvert år og fra 2500 til 4500 tonn storfe hvert år.

Utslipet søkes renses i sil, slamavskiller og fettavskiller før det ledes til kommunalt nett/renseanlegg og utslipp i Gaula. Det er stilt krav om maksimal mengde organisk stoff (som BOF) pr. døgn og år som kan slippes ut.

Alt slakteavfall og blod (proteinråstoff) skal fraktes til godkjent behandlingsanlegg.

Støy skal overholde krav i T1442 (Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging).

Uttalelser til søknaden

Søknaden er lagt ut til offentlig ettersyn og berørte parter er tilskrevet. Det er bare kommet kommentarer fra Melhus kommune. Kommunen opplyser at det har vært noen problemer med utslipp av sagflis til de kommunale slamkummene. Bedriften må ha et system som hindrer slike utslipp.

Kommunen opplyser videre at den kommunale kloakken fra vestsiden av elva i dag føres til slamavskiller før utslipp. Når Varmbo renseanlegg legges ned i 2014 skal kloakken fra denne sida pumpes over Gaula og føres til Høvringen

renseanlegg og utslipp i Trondheimsfjorden sammen med annet avløp fra Melhus kommune. Dette vil da også gjelde for avløpet fra Slakthuset Eidsmo Dullum AS.

Fylkesmannens vurderinger og begrunnelse

Det har vært drift på anlegget siden 1975. Ved oppstart ble det utført slakting av små slaktemengder, mens det nå søkes om slakting av inntil 4750 tonn pr. år.

Det er registrert en klage på utslipp fra anlegget for 7-8 år siden i forbindelse med et akuttutslipp til Gaula fra virksomheten og klage fra kommunen på problem med sagmugg i de kommunale kummene nedstrøms anlegget. Utover dette er det ikke mottatt noe klager på driften.

Hvis det av ulike årsaker ikke blir aktuelt at bedriftens avløp pumpes videre til Høvringen renseanlegg, må det påregnes krav om fullrensing (tilsvarende 90 % rensing av fosfor og 70 % rensing av organisk stoff) av bedriftens utslipp. For øvrig opplyser bedriften at det er planer om nytt slakteanlegg innen 3-5 år.

Utslipet renses i dag slamavskiller og fettavskiller før det ledes til kommunalt nett og renseanlegg før utslipp i Gaula. Utslipet skal saneres i løpet av 2-3 år, men dette er et betydelig enkeltutslipp i Gaula. Bedriften må derfor i tillegg til eksisterende rensing installere silanlegg (eller anlegg med tilsvarende renseeffekt) på utslippet. Type og størrelse/kapasitet må avgjøres i samråd med konsulent. Hvis det blir forsinkelse på saneringen av utslippet (overføring til Høvringen) skal dette varsles Fylkesmannen i god tid.

Bedriften må gjennomføre en miljørisikoanalyse og utarbeide nødvendig beredskap mot uønskede hendelser.

Kravene for utslipp til vann er bl.a. stilt med grunnlag i kravene i vannforskriften. Formålsparagrafen i vannforskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

I følge vannforskriften § 4:

tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

§ 12 viser til krav til ny aktivitet eller nye inngrep. I følge § 12:

"..... kan ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres selv om dette medfører at

miljømålene i §§ 4-6 ikke nås eller tilstanden forringes, dersom dette skyldes:

4) nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannsforkomst, eller

b) ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

I tillegg må følgende vilkår være oppfylt:

4) alle praktisk gjennomførbare tiltak settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand

b) samfunnsnyttene av de nye inngrepene eller aktivitetene skal være større enn tapet av miljøkvalitet, og

c) hensikten med de nye inngrepene eller aktivitetene kan på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.

Virksomheten det her søkes om tillatelse for er vurdert til ikke å komme innunder unntaksbestemmelsene i vannforskriftens § 12. Fylkesmannen vurderer det slik at tiltaket er av en slik art at det er mulig å rense utslipp fra aktiviteten slik at bestemmelsen i § 4 i vannforskriften kan overholdes. Både utslippet fra kommunal kloakk og prosessvann fra slakteriet skal innen 2014 overføres til Høvringen renseanlegg i Trondheim. Ut fra en vurdering av vannkvaliteten i vassdraget kan Fylkesmannen i denne perioden akseptere mengden organisk stoff og næringssalter som slippes ut etter rensing.

Prinsippene i naturmangfoldloven

I følge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Nedenfor følger en vurdering av tiltaket iht. lovens retningslinjer.

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget

Kontinuerlig overvåking av kjemiske parametre (næringssalter, organisk stoff med mer) vil hele tiden gi grunnlag for å vurdere eventuell påvirkning fra utslippet. Utslipp vil medføre forurenset avløpsvann slik at det er stilt krav om rensing fra oppstart av anlegget.

§ 9 – føre-var-prinsippet

Utslippene kan følges opp med undersøkelser og målinger i vannforekomsten, og det vil være mulig å kreve ytterligere rensing ved behov. Med bakgrunn i dette mener vi at risikoen for irreversibel skade på naturmangfoldet i vannforekomsten over tid skal være liten. Utslippet skal også som nevnt overføres til Høvringen renseanlegg om ca. 2.5 år.

§ 11 – kostnadene ved miljøforringelse

Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Bedriften må derfor følge opp utslippet med målinger av sentrale parametre. Hvis det viser seg at belastningen fra driften blir for stor, må bedriften ta kostnadene med forbedringstiltak, evt. ekstra rensetrinn.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en tidligere, nåværende og framtidig bruk av naturmangfoldet og økonomiske forhold gis de beste samfunnmessige resultatene. For øvrig skal anlegget drives i samsvar med opplysninger gitt i søknaden.

Bedriften må gjennomføre en miljørisikoanalyse og utarbeide nødvendig beredskap mot uønskede hendelser. Her inngår bl.a. luktulemper til omgivelsene og feil ved renseanlegg, se frister nedenfor.

Konklusjon

Slakthuset Eidsmo Dullum AS gis tillatelse til fortsatt utslipp av rensset avløpsvann. Tillatelsen gjelder fram til avløpet overføres Høvringen renseanlegg og senest fram til 31.12.2014. Etter denne tid skal utslippet pumpes til Høvringen renseanlegg eller fullrenses, se pkt. 3 under.

Frister

Tiltak	Frist	Vilkår nr.
Egenrapportering	01. mars hvert år	11.2
Innarbeide kravene i utslippstillatelsen i bedriftens internkontrollsystem		2.6
Utarbeide en miljørisikoanalyse (bl.a. for luktulemper til omgivelsene og støyproblemer) og etablere nødvendig beredskap	01.07.12	10.1
Måleprogram	01.07.12	11.1
Etablere et nytt rensetrinn (silanlegg eller tilsvarende renseeffekt)	01.10.12	3.2

Ansvarsforhold

Slakthuset Eidsmo Dullum AS er ansvarlig for at anlegget drives i henhold til denne tillatelsen.

Denne tillatelsen fritar ikke bedriften fra å innhente nødvendige tillatelser for andre sider av virksomheten som f. eks arbeidsmiljø, brann og eksplosjonsvern m.m.

Denne tillatelse fritar ikke bedriften for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jfr. Forurensningsloven § 10, annet ledd.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Klif av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes om Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket

utsettes. Fylkesmannen eller Klif kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen også kunne gi på forespørsel.

Kopi av dette brev med vedlegg er sendt berørte parter i saken.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
assisterende miljøverndirektør

Tore Haugen
senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

1 vedlegg

Kopi m/vedlegg: Melhus kommune, 7224 Melhus

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

for

Slakthuset Eidsmo Dullum AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § § 11 og 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 01.08.11.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Slakthuset Eidsmo Dullum AS
Beliggenhet/gateadresse	
Postadresse	7228 Kvål
Kommune og fylke	Melhus kommune, Sør-Trøndelag
Org. nummer (bedrift)	988300020
Gårds- og bruksnummer	54 - 6
NACE-kode og bransje	Slakteri
NOSE-kode(r)	
Kategori for virksomheten ⁱ	

Tillatelse gitt: 11.05.12	Endringsnummer:	Tillatelse først gitt: 15.06.75
Marit Lorvik Assisterende miljøverndirektør		Tore Haugen Senioringeniør

ⁱ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

Tillatelsen gjelder slakting av 250 tonn småfe og 4500 tonn storfe hvert år. Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene. Hvis det blir forsinkelse på saneringen av utslippet (overføring til Høvringen renseanlegg) skal dette varsles Fylkesmannen i god tid. Det kan da bli aktuelt med ytterligere rensing av utslippet, jf pkt. 3 under.

2. Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår er satt uttrykkelig grenser for, se nedenfor.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr

som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. (Jfr Internkontrollforskriften § 5 punkt 7ⁱⁱ)

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. vilkår nedenfor.

2.6 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om detteⁱⁱⁱ. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Alt prosessvann og vaskevann skal ledes til bedriftens avløpsrenseanlegg (minst fettavskiller og sil eller anlegg med tilsvarende renseeffekt) før utslipp på kommunalt nett og renseanlegg. Renseinnretningene skal være dimensjonert for den aktuelle avløpsmengden.

Følgende utslippsbegrensninger før innslipp på kommunalt nett gjelder:

Utslippskomponent	Maksimalt tillatt utslippsmengde pr. produksjonsdøgn	Maksimalt tillatt utslippsmengde pr. år
BOF	0,10 tonn	20 tonn

- pH på avløpsvannet skal ligge i området 6-9.
- Innholdet av fett skal ikke overstige 50 mg/l.

ⁱⁱ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

ⁱⁱⁱ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

Kommunen kan som eier av ledningsnett og renseanlegg stille andre krav for å beskytte nett og for å ta hensyn til det kommunale renseanlegget. Aktuelle krav her kan være strengere krav til fett og partikler i avløpsvannet.

For å hindre at sagmugg fra vasking av biler forårsaker problemer i de kommunale slamavskillerne skal det utføres nødvendige tiltak for å hindre dette.

Overføring av bedriftens avløp til Høvringen renseanlegg

Når Varmbo renseanlegg legges ned i 2014 skal kloakken fra Kvålområdet pumpes over Gaula og føres til Høvringen renseanlegg og utslipp i Trondheimsfjorden sammen med annet avløp fra Melhus kommune. Slakteriet vil også bli pålagt dette (under forutsetning av at kommunen aksepterer det).

Hvis det av ulike årsaker ikke blir aktuelt at bedriftens avløp pumpes videre til Høvringen renseanlegg, må det påregnes krav om fullrensing (tilsvarende 90 % rensing av fosfor og 70 % rensing av organisk stoff) av bedriftens utslipp.

3.2. Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

Bedriften skal innen **01.10.12** ha installert sil (eller tilsvarende renseseffekt) i tillegg til eksisterende fettavskiller og slamtank.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende rensenhet. Kravene til rensing av avløpsvann fra oljeutskiller skal tilfredsstill kap. 15 i forurensningsforskriften - krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann. Dette innebærer at ved utslipp av oljeholdig avløpsvann skal oljeinnholdet ikke overstige 50 mg/l.

3.3. Overflatevann og spylevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.4. Sanitæravløpsvann

Sanitæravløpsvann skal føres til kommunalt nett etter avtale med kommunen.

4. Utslipp til luft

Det er ikke tidligere registrert klager på lukt fra virksomheten. Det regnes ikke med at det vil oppstå problemer med lukt fra anlegget. Hvis det likevel skulle oppstå problemer med lukt må bedriften påregne og utføre tiltak for å begrense dette (for eksempel luktrensing på aktuelle utslippskilder og fryserom for mellomlagring av slakteavfall).

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen^{iv}

6. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.^v

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.^{vi}

6.1 Lagring av kjemikalier

Lagring av kjemikalier skal foregå slik at det ikke er fare for utslipp til vann luft eller grunnen og slik at det ikke oppstår fare for brann. Dette innebærer bl.a. at syrer og cyanider skal lagres separat for å hindre utvikling av Cn-gass. Brennbare og oksiderende stoffer skal lagres separat for å redusere brannfaren. Lagringen skal utføres slik at evt. lekkasjer ikke forurenser grunnen og vann. Rustdannelser i tanker, ledninger, ventiler med mer skal overvåkes for å hindre uhellsutslipp. Se også punkt 10.1 om miljørisikoanalyse for en mer utfyllende tiltaksliste.

^{iv} Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

^v Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

^{vi} Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

7. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl.19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAeq16h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{A1 (max)}$
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

LAFmax er A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/beregnet med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

8. Energi

8.1. Energistyringssystem

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene. Energistyringssystemet skal være i samsvar med norsk standard for energiledelse og inngå i bedriftens internkontroll, jf pkt. 2.5.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jfr. pkt 11.2.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften^{vii}.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

9.2. Håndtering av farlig avfall

Farlig avfall skal håndteres i samsvar med avfallsforskriften kap.11- farlig avfall.

Farlig avfall som lagres i påvente av videre levering skal være merket og lageret skal være sikret mot avrenning og eventuell avdamping av utslipp til luft.

Lageret skal være sikret mot adgang for uvedkommende. Farlig avfall skal ikke lagres lengre enn 12 måneder.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres. Frist for å gjennomføre analysen settes til **01.07.12**.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre, inkl. utslipp til kommunalt nett.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

^{vii} Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift^{viii}. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

11. Måling og beregning av utslipp. Rapportering til Fylkesmannen

11.1. Måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til vann. Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. Det innebærer at prøvene skal tas ved full produksjon på anlegget og med jevne mellomrom gjennom året.

Det skal foretas målinger av følgende parametere av rensset utslipp til vann:

- Organisk stoff (BOF / KOF)
- Total fosfor (Tot.P)
- Suspendert stoff (SS)
- Total nitrogen (Tot.N)
- pH
- Fett

Det skal tas minst 6 døgnblandepøver hvert år av rensset prosessvann. Prøvene skal tas som mengdeproporsjonale uttak ved normal produksjon på anlegget.

Vannføringen skal registreres ved prøvetakingen. Prøvene skal konserveres og oppbevares i samsvar med Norsk Standard eller annen anerkjent laboratoriepraksis.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måleprogrammet skal være ferdig innen 01.07.12.

Måleprogrammet skal beskrive både prøvetaking, analyse og/eller beregning, herunder:

- prøvetakings- og analysemetode
- valg av måleperioder
- beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes

^{viii} Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret bl.a. ved å

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal eller utenlandsk standard benyttes. Klif kan etter søknad akseptere at annen metode brukes, dersom det dokumenteres at den er mer formålstjenelig.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne
- kvalitetssikre egne analyser ved å delta i ringtester
- kvalitetssikre egne målinger jevnlig ved verifisering av uavhengig tredjepart
- redusere usikkerheten ved målingene mest mulig

11.2. Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal rapportere innen 1. mars året etter utslippsåret på standardiserte skjemaer via Altinn.

Rapportering skal skje i henhold til Klif's veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.klif.no.

12. Overvåking av resipient

Der det pågår, eller vil foregå, overvåking i regi av Fylkesmannen eller vannregionmyndigheten, må bedriften bidra i felles overvåkingsprogram med data for de kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp.

Bedriften kan uavhengig av dette bli pålagt overvåking av vannforekomsten ved endringer av utslippsforholdene, påvirkning av resipient med mer.

13. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

14. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

15. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre

forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift^{ix}. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

16. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

^{ix} Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

VEDLEGG 1**Liste over prioriterte stoffer, jfr punkt 2.1.**

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Kobber og kobberforbindelser	Cu og Cu-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tetrakloreten	PER
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB

Trikloretan	TRI
Muskylener (nitromuskforbindelser):	
Muskxylen	
Muskketon	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Perfluor oktylsulfonat og andre perfluorerte alkylsulfonater	PFOS, PFAS
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT